

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Юридична деонтологія»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Право»
Факультет	юридичний
Кафедра	кафедра цивільно-правових дисциплін
Семестр	1
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	доц.каф.Щербаков В.В.
Контактна інформація	shcherbakov@megu.edu.ua

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Юридична деонтологія є дисципліною обов'язкової складової навчального плану, циклу дисциплін, які формують професійні компетентності. Здобувачі вищої освіти отримують теоретичні знання щодо деонтологічної правосвідомості та обов'язків юриста, а також практичні навички в частині коректного та грамотного використання юридичної термінології та юридичної техніки в усному та писемному мовленні.
-----------------	--

Мета та цілі	<p>Метою навчальної дисципліни є розкриття соціально-нормативного змісту професійної діяльності юриста, її принципів, особливостей та ролі в житті суспільства і держави; характеристика її минулого, сьогодення і тенденцій подальшого розвитку. Вона повинна забезпечити формування ціннісних орієнтацій студента, запропонувавши цілісну систему вимог, які пред'являються до юриста в цивілізованому суспільстві, що прагне до побудови демократичної правової держави. Тим більше, що роль і значення юридичної професії незмінно зростають, престижність і високий ступінь соціальної затребуваності фахівців є безперечним.</p> <p>Основними цілями є вивчення основ професійно-правової, політичної, етичної, естетичної, загально-соціальної культури, тому що модель сучасного юриста містить у собі не тільки професіоналізм як якісну характеристику фахівця в галузі юриспруденції, але й ряд особистісних властивостей, що характеризують юриста як високоморальну, висококультурну, духовну особистість, інтелігента у всіх соціальних проявах, що володіє загально-комунікативними та іншими якостями.</p>
---------------------	--

Результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Soft skills (соціально-психологічні аспекти професійної компетентності): здатність аналізувати та оцінювати, інтерпретувати; здатність логічно мислити, креативно діяти; планувати та управляти часом, презентувати себе і свою позицію: діяти відповідально!
Пререквізити	Філософія.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Тема 1. Теоретичні засади юридичної деонтології.	Причини виникнення юридичної деонтології. Характерні ознаки юридичної деонтології. Становлення системи деонтологічних знань. Поняття юридичної деонтології як науки. Підходи до тлумачення поняття “деонтологія”. Спільні риси юридичної деонтології. Співвідношення юридичної науки і юридичної дисципліни. Загальна, нормативна та спеціальна деонтологія. Природа юридичної деонтології та її розвиток як науки і навчальної дисципліни. Історичний аспект формування системи деонтологічних знань та етапи визнання юридичної деонтології. Завдання юридичної деонтології. Система юридичних наук і місце юридичної деонтології в системі суспільних і юридичних наук. Місце юридичної деонтології в системі суспільних і юридичних наук. Відмінності юридичних наук від юридичних навчальних дисциплін.	Анотація матеріалу, практичні завдання
Тема 2. Деонтологія як складова юридичної науки.	Юридична деонтологія як юридична наукова дисципліна. Місце деонтології в загальній системі юридичних наук. Предмет і структура курсу юридичної деонтології. Мета, завдання, значення юридичної деонтології як навчальної дисципліни. Принципи юридичної деонтології. Функції юридичної деонтології. Джерела юридичної деонтології. Нормативні акти, документи про стандарти юридичної професії. Основні методологічні підходи, що застосовуються в деонтології. Вплив юридичної деонтології на формування деонтологічних нормативів у майбутнього юриста.	Практичні завдання
Тема 3. Юридична професія: поняття, основні риси.	Соціальна роль і призначення юриста в суспільстві. Поняття і види сфер діяльності юриста. Діяльність юриста в органах державної влади і управління. Соціальна діяльність юриста. Система юридичної	Практичні завдання

	діяльності. Соціальне регулювання юридичної практичної діяльності. Поняття і види соціального регулювання. Поняття моралі. Акти, що регулюють юридичну діяльність.	
Тема 4. Юридична практика.	Юридична практика: зміст, поняття, соціальне призначення. Видова характеристика юридичної практики. Становлення і розвиток приватної юридичної практики в Україні. Юридична справа, юридичний процес, юридичні провадження. Процесуальна форма як характеристика правової структури юридичної діяльності. Документаційне забезпечення юридичної практики. Мова і стиль службових документів. Основні тенденції удосконалення юридичної практики в умовах формування правової держави і громадянського суспільства.	Практичні завдання
Тема 5. Науковий аспект юридичної етики.	Соціально-психологічні і моральні принципи діяльності юриста. Моральні принципи і норми в матеріальному і процесуальному праві. Культурологічна характеристика юридичної професії. Типологія культури юриста.	Практичні завдання.
Тема 6. Професійно-юридичний колектив. Основи конфліктології.	Поняття і структура професійно-юридичного колективу. Принципи і види взаємин у професійно-юридичному колективі. Етичні і естетичні основи ділової співпраці юристів. Ділова і наукова полеміка юристів. Поняття конфлікту в інституціонально-правовій сфері. Види юридичних конфліктів. Поняття і предмет вивчення загальної конфліктології. Основні принципи конфліктології. Суб'єктивність оцінки взаємин як причина формування конфлікту. Конфлікти і культура їх вирішення.	Практичні завдання.
Тема 7. Фактори формування духовно-національної свідомості юриста.	Формування духовної культури. Взаємозв'язок етичних і правових норм. Поняття духовної культури. Духовна культура як елемент професійної культури юриста. Принципи функції духовної культури. Формування національної свідомості. Складові культури юриста. Національний обов'язок юриста. Поняття політики і політичної культури. Принципи і функції політичної культури.	Практичні завдання.
Тема 8. Основні види юридичної діяльності та їх характеристика.	Юридична діяльність у правоохоронних органах, органах державної влади та управління, в організаціях із захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб. Сучасні тенденції з розширення сфер юридичної професійної діяльності. Проблема професійної незалежності юриста та його становище у суспільстві. Основні юридичні спеціальності. Характеристика діяльності суддів. Суддя — носій судової влади. Службовий обов'язок судді. Роль присяги для службового обов'язку судді. Специфіка роботи прокурора. Нагляд за дотриманням законності — основний обов'язок прокурора. Характеристика слідчої діяльності. Характеристика адвокатської діяльності. Особливості нотаріальної діяльності. Юридична консультативна діяльність.	Практичні завдання.
Тема 9. Роль деонтологічних кодексів у регулюванні професійної поведінки юристів.	Поняття деонтологічних правничих кодексів. Історія створення деонтологічних кодексів і причини, що сприяли цьому. Міжнародні стандарти професійної діяльності юриста. Міжнародні кодекси професійної поведінки правників. “Стандарти незалежності	Практичні завдання.

юридичної професії Міжнародної асоціації юристів” (1990 р.); “Деонтологічний кодекс (Кодекс правил здійснення адвокатської діяльності адвокатів Європейськогоспівтовариства)” (1988 р.); “Основні принципи незалежності судових органів” (1985 р.); “Мінімальні стандартні правила Організації Об’єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя стосовно неповнолітніх” (“Пекінські правила”) (1985 р.); “Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поведінки і покарання”; “Основні принципи, що стосуються ролі юристів” (прийняті на 8-ому Конгресі ООН з питань запобігання злочинності і поведінки з правопорушниками) (1990 р.).

Національні юридичні деонтологічні кодекси, їх значення для сучасної юридичної практики. Морально-етичний кодекс поліцейського США; Етика поліцейського ФРН; Кодекс деонтології національної поліції Франції; Положення про етичні принципи поліцейської служби Великобританії; Правила адвокатської етики (схвалені Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при Кабінеті Міністрів України 1 жовтня 1999 р.); Загальні правила поведінки державного службовця (23.10.2000); Етичний кодекс працівника органів внутрішніх справ України (05.10.2000); Кодекс честі працівника органів внутрішніх справ України; Кодекс професійної етики судді.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Обов'язкова:

1. Юридична деонтологія: Посібник для підготовки до заліків та іспитів /Петришин О. В., Зінченко О. В. Х.: Право, 2017. 84 с.
2. Юридична деонтологія: Навчальний посібник для підготовки до іспитів /Тетарчук І.В. К., 2018. 158 с.
3. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник В.Д. Гапотій, О.Г. Мінкова. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 146 с.
4. Кацавець Р. С. Професійна етика юристів. Навч. посібник. Київ: Алерта, 2017. 148 с.
5. Кацавець Р.С. Риторична культура юристів. *Dictum factum*. № 2. 2018. С.65-71.
6. Мурзіна О.А. Формування ціннісних орієнтацій в системі вищої освіти. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2019. № 1 (98). С. 67-72.
7. Олійник Н.Ю. Теоретичні основи прийняття організаційно-управлінських рішень в контексті етики. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Економічні науки. 2017. Випуск 12. Т.2. С. 56 – 63.
8. Плуталова О. Г. Якість професійної освіти кадрів органів прокуратури як мета державного управління в цій сфері. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 1 (20). С. 167 – 174.
9. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.
10. Сливка С., Чернобай О. Буденна та екзистенціальна методологія юридичної деонтології. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. Nr. 3-2 (31). С. 26-29.
11. Сливка С.С., Чернобай О. Л. Трансцендентальна методологія юридичної деонтології. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2018. № 32. С. 4 – 6.
12. Сущенко В. М. Європейські та міжнародні стандарти правничої професії в контексті функціонування правової системи України. *Наукові Записки НаУКМА*. Юридичні науки. 2016. Том 181. С. 22-25.
13. Чижикова О. Сучасні підходи до навчання студентів-правознавців у закладах вищої освіти. Освітологічний дискурс. № 1-2 (24-25), 2019. С.161-175.
14. Яворська Г.Х. Етична культура юриста у професійній діяльності. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*: зб. наук. пр. 2017. № 4. С. 109-112.
15. Юридична деонтологія і професійна етика та логіка для юристів: навчально- методичний практикум для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки «Правознавство» / А. В. Грубінко; В. М. Кравчук. Тернопіль, 2016. 109 с.

Додаткова

1. Юридична деонтологія: Навчальний посібник /Молдован А.В, Добкіна К.Р., Клюєва Є.М. К.: Алерта, 2016. 224 с.
2. Бабіч, К. Р. Правовий статус Громадської ради доброчесності : завдання, основні засади діяльності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія: Право: зб. наук. праць. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. Вип. 32. С. 79-84.
3. Загороднюк С.В. Професіографічне дослідження професійної діяльності державних службовців. *Державне будівництво*. 2018. № 2. URL: http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2018-2/doc/3/3_5.pdf
4. Кацавець Р.С. Юридична деонтологія. Навчальний посіб. Київ: Алерта, 2016. 126 с.

5. Малець, О. О. Формування особистості при викладанні правових дисциплін на сучасному етапі. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка». Мукачево : Карпатська вежа, 2014. №2(2). С.74-77
 6. Мердова О.М., Цуркан О.П. Поняття та сутність професійного навчання поліцейських. Правовий часопис Донбасу. 2018. № 1 (62). С. 133 – 139.
 7. Молдован А.В, Добкіна К.Р., Ключєва Є.М. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2016. 224 с.
- Парламентська етика в Україні. Реалії, потреби, перспективи. За матеріалами дослідження Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння та Інституту соціальних технологій «Соціополіс» / за заг. ред. Ірини Суислової, Філіпа Флурі, Валентина Бадрака. 2017 рік. Женева – Київ. URL: https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/Parliamentary-Ethics-Ukraine_UKR.pdf
8. Практикум з юридичної клінічної діяльності : навч. посібник : 2-е вид., доп. і перероб. / Л. Р. Наливайко, Е. В. Звягіна, Ю. М. Тарасенко ; за заг. ред. д.ю.н., проф. Л. Р. Наливайко. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 228 с.
 9. Прокоф'єв М.М. Довіра громадян до національної поліції як юридичної категорії. Порівняльно-аналітичне право. 2019. №2. С. 160-164.
 10. Рижук Ю.М. Теоретичні питання функціонування інституту поліцейського омбудсмена в Україні. Матеріали круглого столу «Права людини і поліція у сучасному світі», присвячений пам'яті С.Л. Лисенкова / Редкол.: А.М. Завальний, Н.В. Лазнюк, М.М. Пендюра, Д.О. Тихомиров. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 286 с. С. 234 – 237.
 11. Солонар А. В. Принципи діяльності поліції в Україні та за кордоном. Правові горизонти. 2017. Вип. 4 (17). С. 62–67.
 12. Стан юридичної освіти в Україні. Аналітичне дослідження за результатами освітніх вимірювань. К.: Ваїте, 2018. 168 с.
 13. Шевчук Р.М., Носенко О.В. Аксиотерапія вищої юридичної освіти в Україні. Філософські та методологічні проблеми права. № 1-2(15-16), 2018. С. 56-65
- Європейські інструкції з питань етики та поведінки прокурорів, прийняті на конференції Генеральних прокурорів Європи 24–26 січня 2005 року. URL: <http://mir.zavantag.com/pravo/387069/index.html?page=8>.
14. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р. Бюлетень законодавства і юридичної практики України: Адвокатура в Україні. 2000. № 1.
 15. Кодекс професійної етики приватних виконавців, Затверджений Рішенням Першого З'їзду приватних виконавців України № 1 від 14 листопада 2017 року.
 16. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: Кодекс від 27.04.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17>.

Інформаційні ресурси

17. Національна парламентська бібліотека України - <http://www.catalogue.nplu.org>
18. Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.- <http://www.nbuv.gov.ua>
19. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України- <http://www.kmu.gov.ua>
20. Офіційний веб-сайт Президента України - <http://www.president.gov.ua>
21. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України - <http://www.portal.rada.gov.ua>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття відповідно до розкладу, вчасно і в повному обсязі. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчально-методичною літературою (бібліотечні фонди і Всесвітня мережі). Пропущені лекційні заняття відпрацьовуються (усна співбесіда). Відпрацьовувати практичні заняття і самостійні завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності

Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (Теми 1-9)	60
Підсумковий контроль (залік)	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

